

**Ethica Amoris, Sive Theologia Sanctorum, Magni
Præsertim Augustini, Et Thomæ Aquinatis**

Circa Universam Amoris & Morum Doctrinam, Adversus Novitias Opiniones
Strenuè propugnata, Et In Materiis Principaliter Hodie Controversis
Fundamentaliter discussa

De Externis Regulis Amoris Et Morum, Legibus Utique, ac Præceptis
Virtutum Theologicarum, & Cardinalium, necnon Decalogi & Ecclesiae -
Libros Vndecim Complectens

Henricus, de Sancto Ignatio

Leodii, 1709

Caput II. Explicatur honor ex Dei præcepto parentibus debitus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73203](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73203)

mittere, juxta Tridentinum sess. 22. cap. 2.
 49 Dices 2°. saltem sequeretur, fideles in affectu peccati perseverantes, tot novorum peccatorum reos esse, quot Missæ toto terrarum orbe celebrantur: cum nulla sit, in qua suo modo offerentes non sint. Etiam ista sequela neganda est. Neque enim Christiani omnes, quocumque in statu sint, sive dormiant, sive vigilent, sive cum Deo sint, sive

cum meretricibus, &c. Missæ Sacrificii sunt participes. Cum istud asserere, fingere sit. Hoc unum dicimus cum Chrysostomo: *Quomodo cum dominus adest in mensa, non oportet adesse famulos qui offenderunt, nisi veniam petant; ita hic quoque, cum offertur sacrificium, &c. Ne ipsis dicatur: Cur intrasti non habens vestem nuptialem?*

P A R S I V.

Amor parentibus obsequiosus.

Ad quartum Decalogi præceptum: Honora patrem & matrem, &c.

Post explicata tribus prioribus primæ tabulæ præceptis officia divini amoris erga Deum; explicanda supersunt officia dilectionis erga proximum, ad secundam tabulam spectantia. Quia, ut Augustinus dicit in l. de decem Chordis c. 6. *tota lex in duobus præceptis est, dilectione Dei, & dilectione proximi.* Ad duo itaque præcepta, id est ad dilectionem Dei & proximi, pertinet Decalogus. *Ad primum præceptum tres chordæ pertinent, quia Deus Trinitas; ad alterum verò præceptum, id est ad dilectionem proximi, septem chordæ, quomodo vivatur inter homines. Nam ipse numerus septenarius, tamquam septem chordarum, incipit ab honore parentum. Honora patrem tuam, & matrem tuam; ad parentes etenim suos homo aperit oculos, & hac vita ab eorum amicitia sumit exordium. Quisquis autem suis parentibus non deserit honorem, quibus parere poterit? Et dicit Apostolus: Honora patrem tuam & matrem tuam, hoc est primum mandatum. Quomodo primum, quando quartum mandatum est, nisi quia in septenario numero est primum? Ad dilectionem proximi primum est in secunda tabula.*

2 Nec obstat quòd aliquibus aliis magis obstricti esse possimus, quàm parentibus, quòdque aliqui alii Deum magis repræsentare possint. Sancta namque Barbara v. g. magis obstricta fuit ei qui ipsam in fide instruxit, & ad vitam æternam perduxit, quàm parenti carnali, à quo vitam temporalem dumtaxat accepit, qui & eam ipsi violenter abstulit, & ad idololatriam pertrahere voluit. Summus quoque Pontifex, seu Christi Vicarius, magis repræsentat Deum, quàm pater carnalis. Objectiones namque istæ cessant, si reflectatur, quòd parentum nomine, in primo illo secundæ tabulæ præcepto, soli non intelligantur parentes, qui corpore nos genuerunt, sed & illi qui nos genuerunt mente, ut proximè videbitur. Sit itaque

CAPUT I.

Explicatur quinam in hoc præcepto parentum nomine sint intelligendi.

3 **P**ater eos qui nos genuerunt, multi præterea sunt (ait Catech. Rom.) quos in

parentum loco colere debemus, vel potestatis, vel dignitatis, vel utilitatis, vel præstantis alicujus muneris & officii nomine. Sed primo loco parentum nomine intelliguntur, ex quibus corporaliter geniti sumus, de quibus Eccli. 3. *Qui timet Dominum, honorat parentes; & quasi dominis serviet his qui se genuerunt.* Deinde Ecclesiæ Pastores & Sacerdotes nos spiritualiter in Christo genuerunt, juxta illud 1. Cor. 4. *In Christo Jesu per Evangelium ego vos genui.* Et ad Galat. 4. *Filioli mei, quos iterum parturio, donec formetur Christus in vobis.*

Tertiò Reges & Principes nostri, Magistratus ac Reipublicæ Rectores, ac Gubernatores, sicut patres patriæ, sic patres nostri rectè dicuntur. Et ita Naaman à servis suis pater vocatus legitur 4. Reg. 5.

Quartò, etiam illi quorum directioni & instructioni commissi sumus, ut tutores, curatores, patroni, pædagogus, magistri (sicut & heri respectu famulorum & ancillarum) patres nostri appellantur: quia universum patres nostri sunt, à quibus accepimus vel esse, vel educationem, vel directionem, vel instructionem.

Quintò, seniores etiam patres dicimus. Unde Levit. 19. *Coram cano capite consurge, & honora personam senis, & time Dominum Deum tuum, &c.*

Ad litteram tamen, in hoc quarto præcepto, illi qui nos genuerunt præcipuè intelliguntur, & ideo à nobis honorandi sunt, quia sunt immortalis Dei quasi simulacra, in ipsis nostris imaginem invenimus; ab eis vita nobis data est; eis Deus usus est, ut nobis animam mentemque impertiret; ab eis ad Sacramenta deducti, ad Religionem, ad humanum cultum civilemque instituti; ad morum integritatem & sanctitatem eruditi sumus, ut loquitur Catechismus Rom. hic.

CAPUT II.

Explicatur honor ex Dei præcepto parentibus debitus.

Honor parentibus debitus importat sequentia: 1°. ut parentes summo post Deum amore prosequamur, maximèque ob-

servantiã veneremur, velut Superiores nostros, modo profus speciali Deum representantes, velut Creatorem, Conservatorem, Gubernatorem, & Providorem nostrum.

2°. ut ipsis per omnia, velut Deum representantibus, affectu filiali voluntariè obediãmur, juxta illud Prov. 1. *Audi fili mi disciplinam patris tui, & ne dimittas legem matris tuae.* Et Ephel. 6. *Filii obedite parentibus vestris in Domino: hoc enim justum est. Honora patrem tuum, & matrem tuam: quod est mandatum primum in promissione: ut bene sit tibi, & sis longævus super terram.*

3°. ut ea quæ parentum sunt, filii sibi attrahant velut sua, parentum scilicet honorem & bona, tam spiritualia, quàm temporalia. Hoc est enim quod Catechismus Rom. sibi vult, dum ait, *quod proles debeant ea quæ parentum sunt maximi parare.*

6 Tres istæ obligationes capitales sunt, ex quibus plures aliæ consequuntur: ut quoddam cordi nobis maxime esse debeat salus ipsorum; quoddam necessitatibus ipsorum spiritualibus corporalibusque teneamur pro posse subvenire; de ipsis semper honorificè loqui; defectus ipsorum regere, & supportare, juxta illud Eccli. 3. *In opere & sermone, & omni patientia honora patrem tuum. . . Ne gloriaris in contumelia patris tui: non enim est tibi gloria, ejus confusio. Gloria enim hominis ex honore patris sui, & dedecus filii, pater sine honore. Fili suscipe senectam patris tui, & non contristes eum in vita illius: & si defecerit sensu, veniam da, & ne spernas eum in virtute tua. . . Quam mala fama est, qui derelinquit patrem, & est maledictus à Deo, qui exasperat matrem, &c.*

7 Omnes, quos sive in Scripturis sanctis, sive in historiis legimus Deo fuisse gratos, valde sollicitè ista observarunt, ac per hoc Dei benedictionem promeruerunt, ut Sem & Japhet, Isaac, Jacob, Joseph; ex adverso maledictionem incurserunt, qui contra fecerunt, ut Cham, Esau, Absalon, &c. Ipsumque naturæ lumen obligationem istam tam apertè docet, ut de iis ipsi quoque Ethnici conveniunt, & qui ex ipsis lumen naturale magis sequendo cæteris minus aberraverunt, valde solliciti fuerunt, ne in istis deficerent: ita ut pudor sit, inter Christianos, lege Dei instructos, non paucos inveniri, qui contra præceptum honorandi parentes, multò plus delinquant quàm pagani.

8 Ipsos si non deterrant maledictiones filiis inobedientibus comminatæ; saltem ad debitum honorem parentibus exhibendum invitent divinæ benedictiones, quibus honorem illum divina commendat Scriptura, dicens: *Sicut qui thesaurizat, ita & qui honorificat matrem suam. Qui honorat patrem suum, jucundabitur in filiis, & in die orationis suæ exaudietur. Honora patrem tuum, ut semper veniat tibi benedictio ab eo, & benedictio illius in novissimo maneat. Benedictio patris firmat domos filiorum;*

maledictio autem matris eradicat fundamenta.

Ad hoc insuper provocare debet Christi exemplum, qui, licet Deus esset, beatissima tamen Virgini Matri suæ, & S. Josepho, honorem parentibus debitum deferre voluit, & ne quidem in cruce pendens, moxque morturus, dilectissima Matris suæ curam neglexit, eam S. Joanni Virginem virgini commendando. Ad quod reflectens Augustinus tr. 119. in Joan. *Facit (inquit) quod faciendum admonet, & exemplo suo instruit Præceptor bonus, ut à filiis piis impendatur cura parentibus; tanquam lignum illud, ubi fixa erant membra morientis, etiam Cathedra fuerit Magistri docentis.* Ex hac sana doctrina didicerat Paulus Apostolus quod docebat, quando dicebat: *Siquis autem suis, & maxime domesticis, non providet, fidem negavit, & est infidelis deterior.* Quid autem tam cuique domesticum, quàm parentes filii, aut parentibus filii? Hujus itaque saluberrimi præcepti ipse Magister Sanctorum, de seipso constituebat exemplum, quando non ut famulæ Deus, quam creaverat, & regebat; sed ut Matri Homo, de qua creatus fuerat, & quam relinquebat, alterum pro se quodammodò filium providebat.

Et quæ non ingratitude est, quod proles tot beneficiis à parentibus affectæ, ea ipsis officia reculent, quæ ipsi tum naturale lumen ab ipsis postulat? *Memento (ait Scriptura Eccli. 7.) quoniam nisi per illos natus non fuisset; & retribue illis, quoniam & illi tibi. Honorem habebis matri tuæ omnibus diebus vite ejus (ait Tobias senior juniori:) memor enim esse debes, quæ & quanta pericula passa sit propter te in utero suo. Matri (inquit Ambrosius l. 2. in Luc.) debes pudoris injuriam, virginitatis dispendium, paritû periculum. Matri longa fastidia, Matri longa discrimina, cui misera, in ipsis votorum fructibus, majus periculum est; & cum ediderit quod optavit, partu absolvitur, non timore. Quid anxios patres loquar pro filiorum profectû, & multiplicatis alienis iustibus census, jactaque agricole semina, posterorum ætatibus profutura. Nonne pro his obsequia saltem oportet rependi?*

CAPUT III.

Recensentur præcipui filiorum defectus, contra honorem parentibus debitum.

PRImus defectus, certè non parvus, est contemptibiliter agere cum parentibus seriò laborantibus, vel etiam defectuosis. Contra hunc defectum procedunt verba suprâ relata Ecclesiastici: *Suscipe senectam patris tui, & non contristes eum in vita illius: & si defecerit sensu, veniam da, & ne spernas eum in virtute tua. . . Nam pro peccato matris (id est pro defectu patienter tolerato) restituetur tibi bonum. Meminerint filii, quoddam honor parentibus debitum non fundatur in perfectionibus quas habent, sed in aliis titulis n. 4. recensitis; quoddamque proinde, ob imperfectiones*